

A MMK erdészeti, faipari, papíripari és mezőgazdasági szakmai tagozata ismét működik

Előzmények

A MMK Erdészeti, Faipari, Papíripari és Mezőgazdasági Szakmai Tagozata (EFPM) 2005. szeptember 21-én alakult újjá. A kissé hányatott sorsú szakmai tagozat önállósága 2003-2005 között szünetelt, csak Minősítő Bizottsága (MB) működött. Szakmai tagozatunk működésének problémái leképezhetők a MMK megalakításának, majd működésének társadalmi elismertetésének folyamatával.

A MMK 1989-ben alakult meg az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény alapján. Ezzel helyre állt az a 60 éve kisiklott demokratikus norma, amelyet a mérnöki hivatást képviselő köztestület hiánya jelentett. A kamarában alapító tagként dr. Varga Szabolcs képviselte az erdőmérnökök érdekeit. Mivel a kamarai törvény ebben az időben még nem született meg, a testület 1996. január 1.-től Mérnök Egyesület néven folytatta munkáját, eleget téve az éppen hatályos jogszabályoknak. A kamarai törvény (1996. évi LVIII. tv.) megje-

lenését követően 1997. január 11.-vel törvényesen is megalakulhatott a MMK.

A kamarai törvényben foglaltak szerint a vállalkozó erdőmérnököket is a MMK képviseli, mint hivatásrendi köztestület, az EFPM Szakmai Tagozaton keresztül. A kamarai törvény értelmében a szakminisztériumoknak meg kellett újítani azoknak a szakértői és tervezői tevékenységeknek a listáját, amelyek alapján a MMK a vállalkozó mérnökök jogosítja adott munkák elvégzésére. A kamarai törvény megjelenésekor a Földművelésügyi Minisztérium (FM) területén hatályos volt a 61/1994. (XI.8.) FM rendelet, amelyet a szakmai tagozat és a MMK együttes harcai alapján csak 2005.-ben változtatott meg az FVM a kamarai törvénynek megfelelően. Eddig az időpontig a szakértői és tervezői jogosultságokat az FVM és a MMK párhuzamosan adta ki. Az FVM-től a jogosultságokat egyszerű, minimális eljárási díj ellenében lehetett megszerezni. A MMK a jogosultságokat éves tagdíjat fizető tagjainak adja meg, akiknek

január 12-én lemondott. Mivel a tisztújítást nem lehetett megtartani a tagság passzivitása miatt, a tagozat vezetését a Gépészeti Szakmai Tagozat vette át. A MMK felkérésére csak a MB működött tovább.

A szakmai tagozat normális működési feltételeit a többször módosított 61/1994. (XI.8.) FM rendelet utolsó módosítása (hatályos 2005. V. 12.) tette lehetővé, amelyben a jogosultság megadását megosztotta az FVM és MMK között. Eszerint az erdészet és faipar fő szakterületekre a jogosultságokat a MMK adja ki. Ezzel megszűnt a korábbi kettős mérce és az erdő- és faipari mérnökök a más mérnökhöz hasonlóan végezhetik munkájukat.

Mi a hivatásrendi kamarák szerepe?

A MMK szerepét és feladatait dr. Hajtó Ödön, a MMK alapító elnöke foglalta össze még abban az időben, amikor az egyesület Mérnök Egyesületként működött. Ma is érvényes megállapításain érdemes elgondolkozni.

A mérnökök önrendelkezése

A társadalom képzett rétegei számára egyértelmű (orvos, ügyvéd, építész stb.), hogy saját szakmagyakorlásuk kérdéseit – az államigazgatás helyett – saját maguk oldják meg, hozzanak döntéseket és felügyeljük annak tevékenységét, képviseljék érdekeiket és ehhez legyen meg a köztestületi jogokkal felruházott önszerveződési szabadságuk.

A köztestületi jogkör

A köztestületi jogkör alá rendelt kötelező tagsággal valósítható meg

- a társadalomnak, mint fogyasztónak a védelme, illetve
- a tisztességes mérnöki munkának a védelme,
- a hatékony etikai, fegyelmi jogköron keresztül.

A mérnöki etika

A mérnök csak etikus környezetben tud megfelelő szakmai teljesítményt nyújtani. A mérnöknek ezért vállalni kell az etikai kötelezettségeket, de a társadalomtól is elvárhatja az etikus magatartást. Az etikus mérnöki magatartást a

DigiTerra EIR v4
Erdőgazdálkodási Információs Rendszer

- ingatlan-nyilvántartás
- erdőgazdálkodás
- üzemterv
- vadgazdálkodás
- mezőgazdaság

www.digiterra.hu

DigiTerra Informatikai Szolgáltató Kft.
1123 Budapest, Táltos u. 15/a, Tel.: 1/225-8173,
Fax: 1/225-8174, e-mail: info@digiterra.hu

MMK Etikai Kódexe foglalja össze. Bár vannak, akik az etikai kérdések összefoglalását nem tartják haladónak, de a jog, az erkölcs és a magántulajdon tiszteletét nélkülöző társadalom nem illik a töretlenül fejlődő európai közösségbe. Az etikai kérdések szabályozása más köztestületeknél mindig természetes volt (orvosi etika, ügyvédi etika stb.).

A mérnökök egzisztenciája

A mérnök a megbízói és a köz érdekében köteles szakmai színvonalát növelni, független értékítéletét megőrizni. Erre csak akkor van lehetősége, ha díjazása arányban áll szellemi szolgáltatásainak értékével. Ezt a célt szolgálja a MÉDI (Mérnöki Szolgáltatások Díjszabása), amely alapján a tevékenységek díjai reálisan elszámolhatók és a megrendelő részére is tájékoztatást ad.

A folyamatos fejlődés biztosítása

A jogosultságokat meghatározott időszakokként meg kell újítani. Eddig a meghosszabbítást általában mindenki megkapta. Az újabb jogszabálytervezetek értelmében azonban más szakterületekhez hasonlóan (orvos, jogász stb.) a mérnöknek is bizonyítani kell szakmai fejlődését. Az informatika rohamos fejlődése, az új anyagok megjelenése csak naprakész tudás birtokában használható. Ez is a feltétele annak, hogy a társadalom számára minőségi munkák szülessenek, amelynek ellenértékét csak ekkor várhatjuk el. Az állami vállalatoknál korábban természetes volt dolgozóikat beiskoláztatni mérnöktovábbképző tanfolyamokra. Ugyanilyen szempontból a magán mérnöki tevékenységet folytatóknak is fejleszteni kell szaktudásukat. (A szakmai önképzésnek ez a formája az orvosoknál már természetes.)

Az érdekvédelem

A kamara törvényben foglalt feladata a közfeladatok ellátása mellett a tervező és szakértő mérnökök érdekképviselése is. Felléphet a jogosulatlan tervezőkkel szemben, akik alacsony tervezői és szakértői díjakkal tisztességtelenül kiszorítják a versenyből a jogosultsággal rendelkező mérnököket.

A jogosítás

A jogosultságok elbírálásakor arra kell megadni a választ, hogy a képzettség és a szakmai gyakorlat biztosítja-e a magas szintű mérnöki tevékenységet. Így összhangba kell hozni a szakirányú és részben szakirányú végzettségeket és a hozzájuk rendelt gyakorlati időket.

Ezzel minden mérnöki szakterület körülhatárolja tevékenységi területét, de bizonyos megszorításokkal lehetőséget ad az interdiszciplináris területeken dolgozók részére a szakmagyakorlásra.

A jogosultság

A tervezői és szakértői jogosultsággal rendelkező mérnök egyéni felelősséget vállal szellemi termékéért. A mérnöki tevékenységek területén a testületi felelősségnek nincs jogosultsága. A felelősök nem intézmények, hanem egyének, akiknek ezért jól felfogott érdekük a magas színvonalú munkavégzés.

Mi az erdőmérnök érdeke?

A MMK a második világháború előtt is működött. Abban Modrovich Ferenc professzor hathatós közreműködése következtében az erdőmérnökök kamarai tagsága tehát nem újdonság. Természetesen ma más igényeknek kell megfelelni, mint akkor, de ez a kamarába szerveződve a korábbiakhoz hasonlóan sikeresen megvalósítható.

A magánerdő-gazdálkodás a szakszerű gazdálkodás megvalósítására egyre több olyan erdőmérnököt igényel, akik szakvéleményükkel és terveikkel a gazdálkodás színvonalát növelik. Az állami zrt.-k közgazdasági hatékonyságuk növelése érdekében egyre jobban racionalizálják szakembergárdájukat. Ezért leépítik azokat a munkatársakat, akiknek szakértelme szolgáltatásként, a szolgáltatás igényének megjelenésekor a piacról megszerezhető. Ki kell, vagy kellene alakulni azoknak a magánerdő-mérnöki irodáknak, amelyek a jogosultsághoz kötött tevékenységeket el tudják végezni. Ezzel új munkahelyek születhetnének az erdőmérnökök számára.

A MMK szerepe ebben az esetben az, hogy jogosultságot valóban csak azok kapjanak, akik a szakmai követelményeknek megfelelnek. A MB-nak egyre gyakrabban kell elbírálni olyan jogosultság iránti kérelmeket, amikor a kérelmezőnek sem a végzettsége, sem a gyakorlata nem felel meg az igényeknek és a jogosítási feltételeknek. Bizonyos tevékenységek iránt ugyanis egyre nő a társadalom igénye. Ahol igény van, ott megjelenik a kínálat is, jelen esetben szakember formájában. Mivel a társadalom hosszú ideig nem tűri a „légüres teret”, előbb-utóbb meg fogja találni azokat, akik ezt az űrt betöltik. Amennyiben nem akarjuk, hogy más képzettséggel rendelkezők elégségek ki a jelentkező igényeket, akkor saját szakterüle-

tünket le kell fedni jogosult szakemberekkel. Szakmai működési területeinkből vesztettünk már el területeket azoknak a feltörekvő, új, megerősödött szakterületeknek a javára, amelyek magasabb érdekérvényesítő képességgel erősebb politikai támogatást tudtak maguknak ki-harcolni. Nem lenne szabad további szakterületeket átengedni, mert ezzel az erdőmérnöki hivatást gyengítjük.

Bármilyen legyen a jogosítás rendszere, bármilyen erős legyen a MMK érdekképviselése, egyik sem elég a jogosultságokhoz kötött tevékenységek védelmére, ha hatósági oldalról nincs meg az akarat és az erő arra, hogy a jogosultsághoz kötött tevékenységek körében készülő szakvélemények elbírálásakor, illetve a tervek engedélyezésekor első lépésként ne a jogosultságot vizsgálja. Más mérnöki szakterületeken ez az eljárás a természetes. Addig nem is tárgyalnak a szakértőkkel, illetve tervezőkkel, amíg azok jogosultságukat a MMK névjegyzékével azt nem bizonyítják.

Az jogosultsághoz kötött erdőmérnöki tevékenységek

A hatályos 61/1994. (XI.8.) FM rendelet szerint a következő tevékenységek végzése kötött jogosultsághoz:

- SZAKÉRTÉS
 - Erdészeti szaporítóanyag-termesztés, erdőtelepítés, fásítás, fatermesztés;
 - Erdővédelem;
 - Erdei kármeghatározás, erdő- és kárértékelés;
 - Erdei gyomszabályozás;
 - Erdészeti gépesítés, erdészeti gépek vizsgálata és biztonságtechnikája, acélköteles faanyagmozgatás;
 - Erdészeti biztonságtechnika;
 - Erdőhasználat;
 - Erdőhasználati és fakitermelési tervezés;
 - Erdészeti üzemterv készítése;
 - Erdőfeltárás és erdészeti útépités;
 - Erdészeti vízgazdálkodás;
 - Erdőingatlan-nyilvántartás és -rendezés;
 - Szennyvízhelyezés fásított területen;
 - Erdészeti környezetvédelmi hatásvizsgálat és felülvizsgálat;
 - Erőzió, defláció és biológiai terhelések elleni védelem;
 - Faanyagvédelem;
 - Erdőgazdálkodási ökonómia;
 - Minőség-ellenőrzés, minőségsszabályozás és biztosítás.

- TERVEZÉS
 - Erdészeti termőhelyfeltárás és térképezés;

- Erdőtelepítés és fásítás tervezése;
- Erdőtervezés;
- Erdők és zöldfelületek, zöldterületek tervezése, tájrendezés;
- Szennyvízelhelyezést szolgáló faültetvények tervezése;
- Erdőfeltárás, erdészeti utak tervezése;
- Erdészeti vízgazdálkodási létesítmények tervezése;
- Erdészeti térinformatika és erdei térképezés.

Jelenleg a jogosultsághoz kötött szakterületek felülvizsgálata folyik. A kormány még ennek az évnak a közepén rendezni kívánja a jogosultsághoz kötött szakterületek listáját. A MMK ezért összegyűjti az egyes mérnöki képzettségekhez tartozó tevékenységeket. Ezeket a MMK honlapján (www.mmk.hu) közzéteszi és javaslatokat fogad el a tevékenységi lista bővítésére. A szakmai tagozat felkéri mindazokat, akiket érint, hogy látogassák meg a honlapot és véleményezzék a közreadott listát.

A szakmai tagozat további feladatai

Az új kormányrendelet megjelenése miatt a MB ügyrendjét is át kell dolgozni. Ennek legfontosabb része a jogosítások feltételeinek rendezése. Meg kell határozni azt, hogy a felsőoktatás folyamatos átalakulásának következtében eltérő tudásbázist nyújtó diplomák esetében mik a jogosultság feltételei.

A magyar mérnöktársadalomnak rendkívül fontos döntéseket kell meghozni. Minden végzettséghez most rendelik hozzá azokat az érvényes működési területeket, kompetenciákat, amelyeken a mérnök működhethet. Ez egyben „márkavédelmet” is jelent, mert nem teszi lehetővé más végzettségűek megjelenését a piaci szegmensben. Mindezt azonban úgy kell elvégezni, hogy a részben szakirányú végzettséggel rendelkezőknek is legyen lehetősége szűkített körű jogosultságot kapni. Az interdiszciplináris szakterületek kemény lezárása nem célszerű, mert ezzel kizárjuk magunkat a más szakterületekkel érintkező témákban a jogosultság elnyerésétől. A „márkavédelem” kemény képviselése mellett ezzel más végzettségűeknek lehetőséget hagyunk, ennek fejében azonban az okleveles erdőmérnöki diploma konvertálhatóságát is elvárhatjuk.

A MMK EFPM Szakmai Tagozata különösen a magánmérnöki tevékenységet folytatók figyelmét felhívja a MMK honlapjára, ahol a tervezett jogosultsághoz kötött szakterületek megtalálhatók, illetve javaslat tehető a kiegészítésre.

LIGNO NOVUM – WOOD TECH Szakkiállításra Az ERFA-TOURS az alábbi szálláslehetőségeket kínálja régi és új partnerei számára

Hotel SZIESZTA Sopron, Lővér krt. 37.

egyágyas szoba reggelivel: 7.900,-Ft/éj+IFA,

kétágyas szoba reggelivel: 11.100,-Ft/éj+IFA

az árak tartalmazzák a szállást, büféreggelit, belépőt a közeli Lővér uszodába, a parkoló igénybevételét

BIO-SPORT LŐVÉR Hotel Sopron, Várasi u. 4.

egyágyas szoba reggelivel: 18.000,-Ft/éj+IFA

kétágyas szoba reggelivel: **20.000,-Ft/éj+IFA**

az árak tartalmazzák a szállást, svédasztalos büféreggelit, a házban belüli uszoda, szauna, pezsgőfürdő, fitness terem használatát

Kérjük, hogy a megrendelésüket **2006. augusztus 5-ig** szíveskedjenek megküldeni!
Megrendelést minimum 2 éjszakára fogadunk el!

Felhívjuk megrendelőink szíves figyelmét, hogy szállodai szobákat csak a lefoglalt kontingens erejéig tudunk biztosítani, ezért kérjük, hogy igényüket minél előbb közöljék.

Bármilyen szakmai vagy egyéni utazásuk megszervezésében szívesen állunk rendelkezésükre. Csoportos kiutazási igényekre programajánlatot készítünk.

További részletekről érdeklődjön irodánkban:

ERFA-TOURS

Budapest II. Fő u. 68. Tel./fax: (1)-201-2453

e-mail: erfatour@qwertynet.hu • www.erfatours.hu

Szuperragasztó baktériumból

Amerikai kutatók a világ legerősebb ragasztóját fedezték fel egy, a természetes vizekben élő baktériumban. Négyszer olyan erős kötést biztosít, mint a legjobb szintetikus ragasztószerszám. A *Caulobacter crescentus*, amely többek között folyamatosan is él, ezzel tartja meg magát a meder különféle felületein a víz sodrásával szemben. Mivel az anyag vizes közegben működik, nemcsak ipari vagy hétköznapi ragasztóként szolgálhat, hanem számos biológiai, sőt orvosi felhasználásra is kínálkozik, például a sebészetben vagy műfogsorok szilárd rögzítésében.

Mint azt *Yves Brun*, az Indianai Egyetem biológusprofesszora elmondta, a baktériumok erős tapadóképeségét már korábban is ismerték, hiszen erős vízszaggárral sem lehetett lemosni őket például üvegfelületről. Most sikerült kideríteni, hogy e baktériumnak van egy kocsánya, amelynek korongszerű végét erősen tapadó réteg borítja. Ez olyan cukormolekula-láncokat is tartalmaz, amelyekről korábbi vizsgálatokból is tudták, hogy erős ragasztó. Emellett úgy tűnik, hogy a cukormolekulák nem önmagukban, hanem

valamilyen, még azonosítatlan fehérjemolekulához kapcsolódva alkotják a szuperragasztót. Eközben a Brown Egyetemen egy másik, *Peter Tsang* vezette kutatócsoport pontosan megmérte, mekkora erővel tapad a baktérium egy pipetta falához, s azt találták, hogy egyetlen baktérium esetében az 0,11 és 2,26 mikronewton között van. Ez azt jelenti, hogy egy egyforintos felületének megfelelő baktériumbevonattal 4–5 tonna, azaz egy felnőtt elefánt tömegének megfelelő terhet lehetne megtartani.

Brun szerint természetesen nem magát a baktériumot, de még csak nem is a róla valamilyen módon leválasztott (erre már sikerült megfelelő enzimet találniuk) ragasztóanyagot lehet majd felhasználni. A végső cél az, hogy miután pontosan sikerül kideríteni a ragasztó összetételét, megkeresik az előállításáért felelős géneket, és géntechnológiai módosítással olyan baktériumváltozatot tenyésztenek ki, amely a ragasztót nagyobb, kellő méretű telepekben, ipari mennyiségben termeli.

(*Discovery News, Élet és Tudomány*)